

Мілько Л.В., Хотенчук Я.А.,
викладачі кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Одеського національного економічного університету,

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Постановка проблеми. Зміни у ринкових відносинах суб'єктів господарювання України призводять до поширення різних форм та видів організації підприємницької діяльності, як суб'єктів підприємництва малих форм так і спільних асоційованих підприємств.

В залежності від форм власності, кожному суб'єкту для прийняття стратегічних, ефективних рішень необхідна достовірна інформація, яка пов'язана зі здійсненням фінансово-господарської діяльності [2, с.47].

Насамперед, це стосується питання визначення фінансового результату діяльності підприємства згідно законодавчих і нормативних джерел та відображення у фінансовій звітності.

Аналіз досліджених публікацій. У розробку теорії і практики обліку фінансових результатів підприємств значний внесок зробили Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, Т.В. Боцян, П.І. Хомин, Я.В. Шеверя, Т.Р. Фецович, .М. Ткаченко, В.О. Шевчук та інші.

Дискусійність теоретичних положень, практична значимість обліку фінансових результатів та відображення їх у фінансовій звітності, недостатній рівень їх дослідження з погляду сучасних економічних відносин, визиває постійних інтерес для дослідження.

Викладення основного матеріалу дослідження. Головним завданням економічних досліджень, які ставлять вітчизняні науковці та практики є визначення чинників, від яких залежить формування фінансових результатів.

Формування фінансових результатів в обліковій системі має важливе значення, оскільки впливає на прибуток, який отримують суб'єкти господарювання [3, с. 135].

Як економічна категорія, прибуток чи збиток відображає остаточну грошову оцінку виробничої та фінансової діяльності і є важливим показником фінансових результатів суб'єктів господарювання [4, с.12].

Порядок розрахунку визначення фінансових результатів діяльності підприємств залежить від методики обліку. Але, у зв'язку з неузгодженістю методичних підходів в організації обліку згідно П(С)БО та Податкового кодексу України виникають розбіжності відображення операцій з формування фінансових результатів, які зумовлюють різні значення цих показників на одному і тому ж підприємстві для різних користувачів фінансової

звітності. Такі розбіжності пов'язані, наприклад, з відображенням постійних та тимчасових різниць. Тому, в одному звітному періоді у фінансовій та податковій звітності відображаються різні показники фінансових результатів. Це зумовлює постійні дослідження в області теорії та практики з питань формування фінансових результатів [5, с.31].

Згідно Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку України формування фінансових результатів з метою відображення у фінансовій звітності може здійснюватися за системами, які тісно пов'язані з побудовою фінансового обліку.

Усі системи передбачають зіставлення доходів із витратами. В одному випадку це витрати, які класифікуються за функціями, у другому, коли витрати накопичуються за елементами. Ці концепції існують паралельно в межах системи бухгалтерського обліку та спираються на його принципи, регламентовані Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».

Якщо розглядати принцип точності, то можна відзначити, що доходи та витрати окремого звітного періоду відображають фінансовий результат, який відбувається на протязі кількох місяців цього періоду, отже користувачі не побачать наслідки окремих етапів здійснення операції, був прибуток чи збиток, а лише остаточний результат.

Принцип обачності обумовлює точність облікових оцінок. Однак, при обесцінюванні оборотних активів, коли їх ринкова вартість на звітну дату менше ніж вартість на дату придбання, то відповідна різниця визначається як збиток. Проте з тим, перевищення ринкової вартості над собівартістю запасів в якості доходу в обліку не визнається [2, с.48].

Таким чином, визначення і відображення фінансових результатів діяльності господарюючого суб'єкта здійснюється для потреб користувачів фінансової звітності, проте в дійсності користувач отримує інформацію зі значними відхиленнями. Це зумовлено тим, що методика визначення фінансового результату, відповідно до принципів бухгалтерського обліку, є варіативним значенням.

Висновки. Вирішення проблеми формування фінансових результатів можливо з прийняттям національних положень бухгалтерського обліку та переходом на подання фінансової звітності згідно міжнародних стандартів. Першим кроком є прийняття НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 року, які максимально наближені до міжнародних стандартів.

Отже, для визначення фінансових результатів, та їх відображення у фінансовій звітності немає уніфікованої схеми, тому ми вважаємо, що ця проблема залишається актуальною для подальшого вивчення.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене Наказом Мінфіну № 87 від 31.03.1999 р.
2. Боцян Т.В. Парадокси у формуванні і відображенні в обліку фінансових результатів.// Міжнародна науково-практична конференція ОДЕУ, травень. – 2011. – 46-49 с.
3. Ефективність формування фінансових результатів: монографія/ Н.О.Власова, І.Ю. Мелушова –Харків: Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2008. – 135 с.
4. Хомин П.І. Облікове забезпечення звітності про фінансові результати має бути методологічно обґрунтованим/ П. Хомин// Бухгалтерський облік і аудит. - №6. – 2006. – 9-15 с.
5. Шеверя Я.В. Удосконалення методів аналізу та прийняття управлінських рішень на основі комплексної моделі фінансової звітності// Школа професійного бухгалтера - № 11(95). – 2008. – 29-33 с.
6. Фецович Т.Р. Формування фінансових результатів підприємств.// Вісник Львівської комерційної академії. – випуск 36. – 2011. – 405-409 с.